

LANSERING AV NORSK SKYGGERAPPORT TIL KVINNEKONVENSJONEN 2017

CEDAW (The Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women) ble adoptert av FNs generalforsamling i 1979. Konvensjonen er nå ratifisert av 190 av FNs 195 medlemsland. Norge er blant disse landene.

Norge har ferdigstilt sin 9. rapport til FNs Kvinnekommisjonskomité og skal eksamineres i november 2017. I forbindelse med et frokostmøte i Laboratoriet, Kulturhuset i Oslo 30.8.17 ble Norsk skyggerapport presentert. 22 norske organisasjoner fra det sivile samfunn har utarbeidet en skyggerapport med kritisk blick på norsk likestilling; hvor gode er vi egentlig og hva mangler?

Daglig leder Gro Lindstad i FOKUS startet med en overbyggende presentasjon: Viktig at sivil samfunn setter argusøyne på egne myndigheter.

- FNs kommentarer fra 2012: Norge er svak på tematikk ifm vold og overgrep – det gjelder fortsatt!
- Kvinners rettigheter innskrenkes under henvisning til kultur, religion, kjønn, etnisitet og legning.
- Likestillingsmeldingen i 2015 var dårlig.
- Ny lov trer i kraft 1.1.18. Man bør ikke lenger rapportere på likestilling i årsrapporter.
- Regjeringen har besluttet å splitte lokalisering av Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) og nemnda. LDO skal fortsatt være i Oslo, mens nemnda flyttes til Bergen. Det betyr en heseblesende prosess med stor uro i fagmiljøene, hvor verdifull kompetanse kan gå tapt og ombudet svekkes.

Ikke-etnisk norske kvinner må få opphold på selvstendig grunnlag når de har gått ut av voldelige forhold. I dag kreves en selvstendig inntekt på kr. 238.000. Her skal vi sloss, sa Gro Lindstad. Hun påpekte at statsminister Erna Solberg skryter av likestilling i Norge, men vi har fortsatt langt igjen på mange felt; kjønnsdelt arbeidsmarked, likelønns gap, ufrivillig deltid som resulterer i at man ikke får banklån og belastende arbeidstidsordninger som påvirker leve- og livsvilkår.

Norske myndigheter må øke sin innsats for å spre kunnskap om FNs Kvinnekonvensjon, og «gender mainstreaming» er for svakt for å oppnå likestilling mellom kjønnene.

Helga Eggesbø, sosiolog/forsker hos Nordlandsforskning, deltok under lanseringen via Skype. Hun er en tydelig stemme for likestilling og etterlyste oppfølging på utdanning, i arbeids- og familieliv, rettsikkerhet ifm voldtekt og seksuell trakassering. Hun var streng med den nåværende regjering og påsto at de manglet både evne og vilje. I stedet for å handle bestiller de nye meldinger og utredninger. Hun nevnte spesielt treårs regelen. Dersom samliv brytes, mister kvinnen oppholdstillatelse. Slik reglene er i dag, kan kvinnen først søke om permanent oppholdstillatelse etter tre år. Det finnes en særregel for familieegjenforente som opplever vold i samlivet, men denne praktiseres altfor strengt, iflg. Eggesbø.

I tillegg fikk vi kommentarer/tilbakemeldinger fra advokatfirmaet Økland, Sykepleierforbundet (UNIO), Krisesentersekretariatet og Fagforbundet.

Fire engasjerte kvinner i panelet som ikke manglet argumenter rundt likestillingspolitikken anno 2017.

Tove Smaadahl fra Krisesentersekretariatet, nr. to fra høyre, har jobbet med tema «vold» i 35 år.

Noen av argumentene oppsummeres under bildet:

- Likestilling må vurderes i lys av menneskerettighetene
- Kjønn, rase, klasse bestemmer livsvilkår og om man oppnår verdighet
- Voldsom kritikk av au pair ordningen (manglende verdsetting av sårbare kvinner). Det er ikke kultur, men arbeid!
- CEDAW har en jobb å gjøre for å bekjempe kjønnsstereotyper i sosiale medier. Her presenteres en glanset versjon av kvinnen, hvor man lærer om intimbarbering mm!
- Må arbeide for rettighetsinformasjon – spesielt til minoritetskvinner
- Kvinner med funksjonsnedsettelse er ekstra utsatt for diskriminering
- Hvorfor er det så mange kvinner i lavtlønnsyrker?
- Etterlysning av heltidskultur for sykepleiere/omsorgsarbeidere
- Kvinners sykefravær er privatisert – her trengs forskning. Seksuell trakassering kan påvirke sykefraværet.
- 2500 kvinner kommer årlig til krisesentrene, kvinner må ofte skifte identitet/navn og adresse
- Politiet prioriterer ikke voldsetterforskning, anmeldte voldtekter går ikke ned
- Kvinner hindrer voldtekt ved å gi ufrivillig sex. Enkelte menn slår først og krever sex etterpå
- Ved 7 av 10 tilfelle har kvinner vært utsatt for vold før drap
- Har fått mange transnasjonale ekteskap. Norske menn gifter seg med kvinner fra Thailand og Filippinene. Disse kvinnene har ingen inntekt og utsettes ofte for vold. Myndighetene ser på dette i et minoritetsperspektiv, ikke i et rettighetsperspektiv.
- Barnehage, skole, rådgiving er viktig for likestilling
- Regjering og Storting er helt avgjørende for progresjon/endring innen feltet

Følgende organisasjoner har vært bidragsgivere til Skyggerapporten: Advokatforeningen, Fagforbundet, FO, FOKUS, FRI, JURK, Krisesentersekretariatet, Kvinnefronten, LO, **Norgesunionen av soroptimister** (uthevet av meg), Norsk Juristforbund, Norsk Kvinnesaksforening, Norsk Sykepleierforbund, Norske Kvinners Sanitetsforening, REFORM, SAFO; UNIO, Utdanningsforbundet og Zonta Norge. MiRA-Senteret, Norges Kvinne- og familieforbund og SVs kvinnepolitiske utvalg har også gitt sin tilslutning til rapporten. Norsk Skyggerapport tar for seg de forskjellige artiklene i CEDAW konvensjonen og kommer med konkrete tiltak til forbedringer. Alle bidragsyterne fra siviltt samfunn gir Skyggerapporten legitimitet. Et imponerende arbeid for å bedre kvinnens stilling!

Gerd Louise Molvig
Norgesunionens FOKUS-kontakt